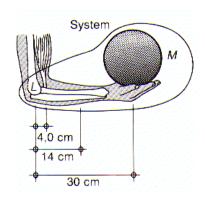
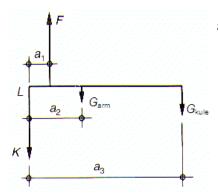
LØST EKSEMPEL 16.502

En bowlingspiller holder en bowlingkule på 7,2 kg i hånden slik figuren til venstre viser. Underarmen har massen 1,2 kg. Avstanden fra leddet *L* til underarmens tyngdepunkt er 14 cm, og avstanden til kula er 30 cm. Overarmsmuskelen er festet 4,0 cm fra *L*.

- a) Hvor stor er kraften fra overarmsmuskelen på underarmen?
- b) Finn også kraften på underarmen i leddet L.

Løsning:

a) Vi velger underarmen og kula som system. Foruten tyngdekreftene G_{kule} og G_{arm} virker en kraft F fra overarmsmuskelen oppover og en kraft K nedover i leddet. Vi bruker likevektsvilkåret med L som akse:

$$\sum M = 0$$

$$a_1 F - a_2 G_{\text{arm}} - a_3 G_{\text{kule}} = 0 \qquad \text{der } G_{\text{arm}} = mg \text{ og } G_{\text{kule}} = Mg$$

$$F = \frac{a_2 mg + a_3 Mg}{a_1}$$

$$= \left(\frac{0.14 \text{ m} \cdot 1.2 \text{ kg} + 0.30 \text{ m} \cdot 7.2 \text{ kg}}{0.040 \text{ m}}\right) \cdot 9.81 \text{ N/kg}$$

$$= 570.9 \text{ N} = 0.57 \text{ kN}$$

Muskelen virker på underarmen med kraften 0,57 kN. Denne kraften er omtrent åtte ganger så stor som tyngden av kula.

b) Vi finner kraften *K* ved hjelp av Newtons 1. lov i vertikal retning:

$$\sum F = 0$$

 $F - K - G_{\text{kule}} - G_{\text{arm}} = 0$ der $G_{\text{arm}} = mg$ og $G_{\text{kule}} = Mg$
 $K = F - (m + M)g$
 $= 570.9 \text{ N} - (1.2 \text{ kg} + 7.2 \text{ kg}) \cdot 9.81 \text{ N/k} = \underline{0.49 \text{ kN}}$